

ส่งออกไทยไปรัสเซียผ่าน 9 เดือนแรกหดต่อเนื่อง

การส่งออกของไทยไปยังตลาดรัสเซียเดือนกันยายน 2562 มีมูลค่า 81.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ลดลงร้อยละ 20.8 ส่งผลให้ยอดส่งออกสะสมในช่วง 9 เดือนแรกมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 761.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 15.2 โดยได้รับผลกระทบมาจากผู้บริโภคเกิดความความไม่มั่นใจทางเศรษฐกิจจากสถานการณ์ความผันผวนของหลายปัจจัย เช่น การค้าโลกชะลอตัว สงครามการค้า มาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากโลกตะวันตก ราคาน้ำมัน และอัตราแลกเปลี่ยน รวมทั้งภาวะทางเศรษฐกิจในประเทศเองที่เติบโตต่ำกว่าที่คาดการณ์

ตารางแสดงมูลค่าการส่งออกสินค้า 10 อันดับแรก เดือนกันยายน 2562

	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ %	สัดส่วน %
1	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	27.8	-27.16	34.20
2	ผลิตภัณฑ์ยาง	7.6	27.43	9.30
3	ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	4.5	-14.53	5.49
4	เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ	3.3	-10.17	4.09
5	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	3.2	-30.61	3.95
6	เม็ดพลาสติก	3.1	-18.46	3.86
7	อัญมณีและเครื่องประดับ	2.3	-28.76	2.86
8	เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	2.3	-23.36	2.78
9	อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	1.4	-43.75	1.75
10	เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน	1.2	-18.98	1.51
	รวม 10 อันดับแรก	56.8	-20.94	69.78
	อื่นๆ	24.6	-20.48	30.22
	รวม	81.4	-20.80	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

สินค้าส่งออก 10 อันดับแรก มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 70 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด โดย **รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ** ยังคงเป็นกลุ่มสินค้าส่งออกอันดับหนึ่งของไทย เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมาพบว่าหดตัวร้อยละ 27 ด้วยมูลค่ารวม 27.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่มาจากส่วนประกอบและอุปกรณ์รถยนต์ 11.92 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามมาด้วยรถยนต์นั่งคิดเป็นมูลค่า 11.50 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ที่เหลืออีก 4.41 ล้านดอลลาร์สหรัฐเป็นรถปิคอัพ นอกจากนั้นหมวดสินค้าที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยานยนต์ภายใต้หมวด **เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและส่วนประกอบ** ก็เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันด้วย ยกเว้น **ผลิตภัณฑ์ยาง** ที่ส่วนใหญ่เป็นยางรถยนต์กลับมาขยายตัวได้ดีต่อเนื่องจากเดือนที่ผ่านมาอีกครั้ง

9 ใน 10 อันดับแรกของสินค้าไทยที่ส่งไปรัสเซียในเดือนกันยายน 2562 มีอัตราการขยายตัวในแดนลบทั้งสิ้น โดยเฉพาะสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ ที่หดตัวอย่างต่อเนื่องมานานนับปีก็ยังไม่มีความฟื้นตัวขึ้น อันสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมกรรมการระมัดระวังการใช้จ่ายของผู้บริโภคจากความไม่มั่นใจในสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในอนาคต ได้กลับมาอีกครั้ง ซึ่งสินค้าฟุ่มเฟือยอย่างอัญมณีและเครื่องประดับมักจะเป็นรายการแรกๆ ที่ผู้บริโภคตัดออกจากแผนการใช้จ่าย

อีกทั้งหมดสินค้าอาหารและเครื่องดื่ม โดยเฉพาะ ผลไม้กระป๋องและแปรรูป ได้ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องมาหลายเดือน ซึ่งประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าสับปะรดกระป๋องเป็นอันดับหนึ่งในตลาดรัสเซียมาโดยตลอด จากการสอบถามกับผู้ส่งออกรายใหญ่พบว่ามีปัญหาเรื่องผลผลิตสับปะรดภายในประเทศขาดแคลนและประสบปัญหาภูมิอากาศทำให้คุณภาพผลผลิตต่ำลงที่อาจจะส่งผลกระทบต่อจนถึงกลางปี 2563 ขณะเดียวกันประเทศคู่แข่งอย่างอินโดนีเซียก็ใช้นโยบายการตลาดเชิงรุกมากขึ้น

ตารางแสดงโครงสร้างการส่งออกสินค้าไทยไปยังรัสเซีย ช่วง 9 เดือนแรก ปี 2562

	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ %	สัดส่วน %
1	สินค้าเกษตรกรรม (กลีกรวม,ปศุสัตว์,ประมง)	51.7	4.26	6.80
2	สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร	72.9	-12.06	9.58
3	สินค้าอุตสาหกรรม	626.2	-17.60	82.27
4	สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	10.3	98.94	1.36
	รวม	761.2	-15.20	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

พิจารณาโครงสร้างสินค้าส่งออกจากไทยไปยังตลาดรัสเซีย จะพบว่า **กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม** เป็นกลุ่มสินค้าหลักที่ครองส่วนแบ่งจากทั้งหมดกว่าร้อยละ 82 โดยมีหมวดรถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบเป็นสินค้าหลัก (ร้อยละ 38) ตามมาด้วย ผลิตภัณฑ์ยาง (ร้อยละ 9.3) และเครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล (ร้อยละ 4.13) กลุ่มถัดมาเป็น **กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร** สัดส่วนร้อยละ 9.58 ที่มีสินค้าผลไม้กระป๋องและแปรรูปเป็นตัวนำ (ร้อยละ 4.43) รองลงมาได้แก่ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป (ร้อยละ 1.74) ถัดไปเป็น **กลุ่มสินค้าเกษตรกรรม** มีสัดส่วนร้อยละ 6.8 แบ่งเป็นกลุ่มสินค้ากลีกรวมอันประกอบไปด้วยข้าว (ร้อยละ 1.71) ยางพารา และผลไม้สด (ร้อยละ 1.34 และ 0.87 ตามลำดับ) เป็นสินค้าหลัก รวมทั้งกลุ่มสินค้าประมง (ร้อยละ 1.1) และปีนี้รัสเซียได้เริ่มนำเข้าไก่สดแช่เย็นแช่แข็งจากไทยอีกครั้งและสามารถช่วยพยุงสถานการณ์โดยรวมให้อยู่ในแดนบวกได้

จากมูลค่าการส่งออกในช่วง 9 เดือนแรก จะเห็นว่าสินค้า **รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ** ยังคงมีบทบาทสำคัญและเป็นสินค้าหลักมีมูลค่าสูงที่สุดกว่า 285 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยครองสัดส่วนการส่งออกของทั้งหมดเกือบร้อยละ 40 จากข้อมูลสถิติของ World Trade Atlas พบว่าในช่วง 8 เดือนแรกของปีนี้ การนำเข้ารถยนต์นั่งประเภทเครื่องยนต์ดีเซลขนาดระหว่าง 1,500-2,500 ซีซี จากไทยไปยังรัสเซียหายไปหมดเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา แต่รถยนต์นั่งเครื่องยนต์ดีเซลขนาดเกินกว่า 2,500 ซีซี ยังขยายตัวได้เล็กน้อย ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายทางการตลาดของบริษัทแม่ในต่างประเทศเป็นสำคัญ

ผลิตภัณฑ์ยาง ร้อยละ 78 ของทั้งหมดเป็นยางใหม่สำหรับยานพาหนะต่างๆ รองลงมาร้อยละ 8.06 เป็นถุงยางอนามัย ร้อยละ 3.4 เป็นถุงมือยาง และร้อยละ 2 เป็นยางรัดของ อย่างไรก็ตามสินค้ายางใหม่สำหรับยานพาหนะ

นำเข้ามักมีคุณภาพและราคาสูงกว่าของที่ผลิตในประเทศซึ่งมีภาวะเศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเติบโต โดยสินค้าขยายนต์จากจีนสามารถช่วงชิงส่วนแบ่งการตลาดได้เพิ่มขึ้นขณะที่นำเข้าจากไทยลดลง แต่สำหรับรถยนต์และรถบรรทุกของไทยยังสามารถขยายตลาดได้ดี

สำหรับสินค้าเด่นอื่นๆ ได้แก่ **อัญมณีและเครื่องประดับ** สินค้าส่วนใหญ่เป็นเครื่องประดับทำด้วยเงิน สินค้าหมวดนี้เคยขยายตัวขึ้นเป็นที่น่าพอใจมาตลอดในช่วงสองปีที่ผ่านมา จนมาเริ่มสะดุดเอาในเดือนกันยายนและตุลาคม 2561 เป็นต้นมา แต่ด้วยค่าเงินบาทที่แข็งตัวอย่างต่อเนื่อง บวกกับกำลังซื้อที่ปรับตัวลดลงจนทำให้ร้านค้าต้องปิดตัวลงหลายราย อีกทั้งการปรับขึ้นภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 เป็นปัจจัยลบต่อการขยายตัว ขณะที่ผู้บริโภคก็ต้องปรับตัวโดยการเพิ่มความระมัดระวังในการใช้จ่ายโดยเฉพาะกับสินค้าฟุ่มเฟือยมากยิ่งขึ้น จากแหล่งข้อมูลสถิติ World Trade Atlas พบว่าในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2562 รัสเซียนำเข้าสินค้าเครื่องประดับลดลงร้อยละ 46 ในหมวดเครื่องประดับเงินที่ไทยมีการส่งออกมากที่สุดปรับตัวลดลงโดยรวมร้อยละ 45 ตามมาด้วยสินค้าจากจีนลดลงร้อยละ 24 ขณะที่อิตาลีสามารถเพิ่มสัดส่วนการตลาดได้ถึงร้อยละ 43

ตารางแสดงสรุปมูลค่าการส่งออกสินค้า 10 อันดับแรก ช่วง 9 เดือนแรก ปี 2562

	ประเภทสินค้า	มูลค่า (ล้าน USD)	Δ %	สัดส่วน %
1	รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ	285.7	-15.94	37.53
2	ผลิตภัณฑ์ยาง	70.8	7.80	9.30
3	ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	33.8	-22.13	4.43
4	เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	31.4	8.85	4.13
5	เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	25.6	1.58	3.36
6	เม็ดพลาสติก	24.7	-16.95	3.25
7	อัญมณีและเครื่องประดับ	23.9	-56.53	3.14
8	เครื่องยนต์เส้นด้ายในแบบลูกสูบ	21.9	-29.31	2.87
9	ข้าว	13.2	-9.30	1.74
10	อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	13.0	-21.98	1.71
	รวม 10 อันดับแรก	544.0	-16.30	71.46
	อื่นๆ	217.2	-12.33	28.54
	รวม	761.2	-15.20	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

จากการพยากรณ์ทางเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2562 โดยธนาคารโลกคาดว่าเศรษฐกิจของรัสเซียจะเติบโตอย่างช้าๆ ในอัตราร้อยละ 1.2 นอกจากนี้ได้รับผลกระทบด้านลบเรื่องจริงจากมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจจากสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปที่จะทวีความเข้มข้นขึ้นเป็นลำดับแล้ว ยังมีปัจจัยภายในประเทศเกี่ยวกับการปฏิรูประบบเงินบำนาญและการปรับขึ้นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มทำให้ราคาสินค้าแพงขึ้น รวมทั้งการปรับเพิ่มอัตราภาษีสรรพสามิตสำหรับบุหรี่ยาสูบและสุรา ตลอดจนการปรับขึ้นราคาค่าบริการโดยสาธารณธณะและค่าสื่อสารที่ล้วนแต่เพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้กับผู้บริโภค ดังนั้นสินค้านำเข้าที่มีราคาสูงกว่าสินค้าภายในประเทศก็ย่อมได้รับผลกระทบไปด้วยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

กล่าวโดยสรุป มีความเป็นไปได้ว่าในปี พ.ศ. 2562 เศรษฐกิจของรัสเซียอาจจะวนเวียนเข้าสู่ภาวะชะงักงันอีกครั้งถึงแม้ว่าเศรษฐกิจโลกจะยังเติบโตได้และระดับราคาน้ำมันโลกอยู่ที่บาร์เรลละ 58-65 ดอลลาร์สหรัฐก็ตาม เศรษฐกิจรัสเซียจะมีสภาพคืบคลานไปข้างหน้าอย่างช้า ๆ ในระยะยาว